

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**“GLOBALLASHUV SHAROITIDA
YOSHLAR MA'NAVIYATI”**

**MAVZUSIDAGI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY**

KONFERENSIYA

**MATERIALLARI
TO'PLAMI**

TOSHKENT - 2026-YIL

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**“GLOBALLASHUV SHAROITIDA YOSHLAR
MA'NAVIYATI”**

**MAVZUSIDAGI 2026-YIL 22-APREL RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI
materiallar to'plami**

Toshkent shahri-2026

“Globallashuv sharoitida yoshlar ma’naviyati” mavzusidagi 2026-yil 22-aprel respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallar to’plami. Toshkent, “LAVITA PRINT MCHJ nashriyoti, 2026. 355-bet.

Mas’ul muharrir:
Abdurazakova K.Y.
Siyosiy fanlar bo’yicha falsafa doktori (PHD)

To’plab, nashrga tayyorlovchilar:
A. Bo’ronov, N. Nazarov, A. Yarkulov, S. Abdusalomova, B. Xaytboyev.

Annotatsiya

Mazkur respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to’plami "O'zbekiston – 2030" strategiyasi hamda "Yangi O'zbekiston — ma'rifatli jamiyat" konsepsiyasi doirasida belgilangan ustuvor vazifalar ijrosiga bag'ishlangan. To'plamda globallashuvning yoshlar dunyoqarashiga ta'siri, ijtimoiy-siyosiy va falsafiy talqinlar, shuningdek, mustaqillik yillarida O'zbekistonning iqtisodiy va madaniy taraqqiyoti masalalari chuqur tahlil etilgan. Alohida e'tibor yoshlarning axloqiy va valeologik strategiyalarini shakllantirish hamda ularda mafkuraviy immunitetni mustahkamlashga qaratilgan. To'plam tarkibidan soha mutaxassislari bilan bir qatorda, "Kelajak vorislari" sho'basi doirasida iqtidorli magistr va talabalarning ham ilmiy izlanishlari o'rin olgan.

Аннотация

Данный сборник материалов республиканской научно-практической конференции посвящен реализации задач, определенных в рамках стратегии «Узбекистан – 2030» и концепции «Новый Узбекистан — просвещенное общество». В сборнике глубоко анализируются вопросы влияния глобализации на мировоззрение молодежи, социально-политические и философские интерпретации, а также экономическое и культурное развитие Узбекистана в годы независимости. Особое внимание уделено формированию нравственных и валеологических стратегий молодежи, а также укреплению их идеологического иммунитета. Наряду со статьями ведущих специалистов, в сборник вошли научные изыскания одаренных магистров и студентов в рамках секции «Наследники будущего» (Kelajak vorislari).

Annotation

This collection of republican scientific-practical conference materials is dedicated to the implementation of tasks defined within the framework of the "Uzbekistan – 2030" strategy and the "New Uzbekistan — Enlightened Society" concept. The collection provides a profound analysis of globalization's impact on the youth's worldview, socio-political and philosophical interpretations, as well as the economic and cultural development of Uzbekistan during the years of independence. Special focus is placed on forming the moral and valeological strategies of young people and strengthening their ideological immunity. Along with the works of established experts, the collection features scientific research by talented graduate and undergraduate students within the "Successors of the Future" (Kelajak vorislari) section.

namunasi sportning sog'lom turmush tarzi, shaxsiy rivojlanish va hatto davlat boshqaruvidagi muhim o'rnini yaqqol ko'rsatadi. Ushbu boy meros zamonaviy jamiyat uchun jismoniy va ruhiy salomatlikni saqlashda bebaho saboqlar beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Zahiriddin Muhammad Bobur – Boburnoma. – Toshkent: “Fan” nashriyoti, 2008.
2. Zahiriddin Muhammad Bobur asarlari to'plami. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot, 2011.
3. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: “Ilm Ziya”, 2017.
4. Sport pedagogikasi bo'yicha o'quv qo'llanma. – Toshkent, 2019.3. Mangan, J. A., and Fan Hong, editors. Osiyoda Sport Tarixi. London: Routledge, 2020.

JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA SOG'LOMLASHTIRUVCHI TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH METODIKASI

МЕТОДОЛОГИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ, УЛУЧШАЮЩИХ ЗДОРОВЬЕ, НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ.

METHODOLOGY FOR USING HEALTH-IMPROVING TECHNOLOGIES IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES

Alimboeva Roziya Davulovna

Alisher Navoiy nomidagi TDO'TAU “Ijtimoiy- gumanitar fanlar” kafedrasida dos.

O'zbekiston, Toshkent

Алимбоева Розия Давуловна

Доцент кафедры «Социальные и гуманитарные науки», ТГУУЯЛ им. Алишера Навои,

Ташкент, Узбекистан

Alimboeva Roziya Davulovna

Senior Lecturer, Department of Social and Humanitarian Sciences, Tashkent State University

of Uzbek Language and Literature named after Alisher Navoi,

Uzbekistan, Tashkent

Норқобилова Шодия

Alisher Navoiy nomidagi TDO'TAU 1-kurs magistr.

Ўзбекистон, Тошкент

Норқобилова Шодия

1 курс магистрант, Тошкентский государственный Университет Узбекский языка и

литературы им. Алишера Навои, Ташкент, Узбекистан

Shodiya Norkobilova

1st year master's student, Tashkent State University of Uzbek Language and Literature named

after Alisher Navoi, Tashkent, Uzbekistan

Doi: 10.52773/tsuull.conf.2026.22.04/SCKZ9825

Annotatsiya: ushbu maqola jismoniy tarbiya darslarida sog'lomlashtiruvchi texnologiyalarni qo'llashning didaktik va gigiyenik asoslarini hamda ularning o'quvchilar salomatligi ko'rsatkichlariga ta'sirini tahlil qiladi. Maqsad umumta'lim maktablari sharoitida sog'lomlashtiruvchi texnologiyalar majmuasini tizimli joriy etish modeli va uning samaradorlik mezonlarini asoslashdan iborat. Metodologiya aralash yondashuvga tayandi: pedagogik kuzatuv, funksional sinamalar, o'quv yuklamasini normativlashtirish, yurak urish tezligi bo'yicha operativ monitoring, shuningdek, so'rovnomalarni asosida, ilmiy yangilik haqidagi ma'lumotlar bildirilgan.

Аннотация: в статье анализируются дидактические и гигиенические основания применения оздоровительных технологий на уроках физической культуры и их влияние на показатели здоровья школьников. Цель исследования состоит в обосновании модели системного внедрения комплекса оздоровительных технологий в условиях общеобразовательной школы и критериев оценки его эффективности. Методология построена на смешанном подходе: она научных инновациях предоставлялась на основе педагогических наблюдений, функциональных тестов, стандартизации тренировочной нагрузки, оперативного мониторинга частоты сердечных сокращений, а также анкет.

Abstract: this article examines the didactic and hygienic foundations of implementing health-promoting technologies in physical education lessons and their effects on schoolchildren's health indicators. The study aims to substantiate a model for systematic integration of a health-promoting technology package within general secondary school settings and to define criteria for evaluating its effectiveness. The methodology is based on a mixed approach: information on scientific innovations was provided based on pedagogical observations, functional tests, standardization of training loads, real-time heart rate monitoring, and questionnaires.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya darsi, sog'lomlashtiruvchi texnologiyalar, yuklama dozalanishi, yurak urish tezligi, nafas gimnastikasi, harakatli tanaffus, funksional holat.

Ключевые слова: урок физической культуры, оздоровительные технологии, дозирование нагрузки, частота сердечных сокращений, дыхательная гимнастика, двигательная пауза, функциональное состояние.

Key words: physical education lesson, health-promoting technologies, load dosing, heart rate monitoring, breathing exercises, movement breaks, functional state.

Maktab yoshidagi bolalarni jismoniy tarbiya darslariga tayyorlash ularning salomatligi va jismoniy rivojlanishi ta'lim tizimining barqaror natijadorligi uchun bazaviy shart sifatida qaraladi, chunki jismoniy faollikning yetishmasligi, o'qish

vaqtida yuklamalarni ortishi va psixoemotsional zo'riqishlar funksional tizimlar moslashuvini susaytiradi hamda ta'lim faoliyatining fiziologik "narxi"ni oshiradi. Shunday sharoitda jismoniy tarbiya darslari faqat motor ko'nikmalarni o'rgatish maydoni bo'lib qolmay, sog'liqni mustahkamlashga yo'naltirilgan pedagogik texnologiyalarni sinovdan o'tkazish va ommalashtirish uchun tabiiy platformaga aylanadi. Biroq amaliyot shuni ko'rsatadiki, dars mazmuni ko'pincha sport-normativ yondashuvga og'ishib, o'quvchilar tayyorgarligi va sog'lig'i jihatidan geterogen bo'lgan sinflarda yuklama individualizatsiyasi etarli darajada ta'minlanmaydi, natijada sog'lomlashtirish effekti barqaror shakllanmaydi. Zamonaviy ilmiy adabiyotlarda sog'lomlashtiruvchi texnologiyalarni darsga integratsiyalash masalasi turli yo'nalishlarda yoritilgan: yurak-qon tomir tizimi uchun xavfsiz intensivlik zonalari, harakatli tanaffuslar va nafas mashqlarining tiklanish jarayonlariga ta'siri, shuningdek, o'quv motivatsiyasini qo'llab-quvvatlovchi refleksiv baholash mexanizmlari muhokama qilinadi.

Bunda "texnologiya" tushunchasi alohida mashqlar to'plami emas, balki maqsad, vosita, nazorat va teskari aloqani birlashtirgan tizimli echim sifatida talqin qilinmoqda; uning samarasi esa darsning gigiyenik ratsionalligi va pedagogik boshqaruv sifati bilan bevosita bog'liq. Shu bilan birga, mintaqaviy maktablar sharoitida monitoring vositalari cheklanganligi, sinflarning kattaligi va o'qituvchining vaqt resursi kamligi sababli sog'lomlashtiruvchi texnologiyalarni amaliy jihatdan "yengil" joriy etish modeli va natijani oddiy, ammo ishonchli ko'rsatkichlar orqali baholash muammosi dolzarb bo'lib qolmoqda. Ushbu tadqiqotning maqsadi umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya darslarida sog'lomlashtiruvchi texnologiyalar majmuasini tizimli qo'llash modelini asoslash va uning o'quvchilar funksional holati hamda darsni qabul qilish ko'rsatkichlariga ta'sirini empirik baholashdan iborat. Belgilangan vazifalari quyidagilarni o'z ichiga oladi: dastlab, sog'lomlashtiruvchi texnologiyalarni darsning kirish, asosiy va yakunlovchi qismlariga mos holda integratsiyalash mezonlarini aniqlash; ikkinchidan, yuklamani yurak urish tezligi bo'yicha operativ nazorat qilish orqali individualizatsiya qilishning amaliy algoritmini ishlab chiqish; uchinchidan, funksional sinamalar va so'rovnoma natijalari asosida kompleks baholash

indikatorlarini taklif etish. Harakatli tanaffuslar va nafas gimnastikasini “me’yorlashtirish” tamoyili asosida kiritish hamda natijani bir vaqtning o’zida fiziologik va subyektiv mezonlar orqali baholashga yo’naltirilgan kompozit indeks konsepsiyasini asoslashdan iborat. Amaliy ahamiyat esa o’qituvchiga resurs jihatdan qulay, xavfsizlik talablariga mos va o’quvchilar motivatsiyasini pasaytirmaydigan sog’lomlashtiruvchi dars modelini taklif etish bilan belgilanadi; bu yondashuv sog’liqni mustahkamlash bilan birga ta’lim natijalarini ham qo’llab-quvvatlashi kutiladi .

Darslarni sog’lomlashtiruvchi texnologiyalar majmuasi bilan o’tkazgan sinflar hamda an’anaviy uslub ustun bo’lgan sinflar ko’rsatkichlari qiyoslandi. Sog’lomlashtiruvchi texnologiyalar majmuasi uch blokdan iborat tarzda loyihalandi: birinchi blok darsning kirish qismida 2–3 daqiqalik nafas gimnastikasi va bo’g’imlarni safarbar qiluvchi yumshoq dinamik isinishni o’z ichiga oldi; ikkinchi blok asosiy qismda yuklamani “maqsadli intensivlik zonalarini” bo’yicha tashkil qilish, ya’ni o’quvchining yurak urish tezligi dinamikasiga qarab mashqning tezligi va takrorini moslashtirishni nazarda tutdi; uchinchi blok yakunlovchi qismda tiklanish protokoli sifatida past intensivlikdagi yurish, cho’zish elementlari va qisqa refleksiv baholash (o’quvchining o’z holatini 10 ballik shkalada baholashi) bilan yakunlandi. Ushbu texnologiyalarni tanlashda maktab gigiyenasi va jismoniy tarbiya metodikasi bo’yicha nazariy asoslar, shuningdek, yurak urish tezligi monitoringi orqali yuklama xavfsizligini ta’minlash bo’yicha yondashuvlar inobatga olindi. Ma’lumotlar yig’ish jarayonida pedagogik kuzatuv protokollari orqali darsning motor zichligi, tashkiliy yo’qotishlar, o’qituvchi ko’rsatmalari va o’quvchilarning qatnashish faolligi qayd etildi. Funksional holatni baholash uchun oddiy va amaliyotda keng qo’llaniladigan sinamalar tanlandi: tinch holatdagi yurak urish tezligi, 3 daqiqalik tiklanish dinamikasi, nafasni ushlab turish sinamasi hamda tezkor koordinatsion topshiriq orqali charchash fonida harakat aniqligi. Yuklama real vaqt rejimida o’lchangan yurak urish tezligi bo’yicha amalga oshirildi: darsning asosiy qismida o’quvchilar individual maqsadli zona atrofida ushlab turildi, zona chegaralari esa yosh va tayyorgarlik darajasiga mos ravishda o’qituvchi tomonidan oldindan belgilandi. Subyektiv ko’rsatkichlar sifatida darsdan qoniqish, o’zini xavfsiz his qilish, charchoqning “yoqimli” yoki “og’riqli” sifatda qabul

qilinishi, hamda keyingi darsga kelish istagi bo'yicha qisqa so'rovnoma o'tkazildi. Statistik ishlov berishda o'rtacha qiymatlar va tarqoqlik ko'rsatkichlari, guruhlararo farqning amaliy ahamiyatini baholash uchun standartlashtirilgan effekt o'lchovlari, shuningdek, fiziologik va subyektiv indikatorlar o'rtasidagi bog'liqlikni tekshirish uchun korrelyatsion tahlil qo'llanildi.

Kuzatuvlar sog'lomlashtiruvchi texnologiyalar majmuasi joriy etilgan sinflarda darsning tashkiliy yo'qotishlari qisqargani va motor zichligi barqarorroq bo'lganini ko'rsatdi; ayniqsa, kirish qismidagi qisqa nafas va safarbarlik mashqlari o'quvchilarni tezroq ish holatiga olib kirgani qayd etildi. Yuklamani yurak urish tezligi bo'yicha boshqarish darsning asosiy qismida intensivlikning keskin "sakarashlari"ni kamaytirdi: o'quvchilarning katta qismida yurak urish tezligi belgilangan maqsadli zona atrofida ushlab turildi, dars oxirida esa tiklanish dinamikasi tezlashgani kuzatildi. Funksional sinamalar natijalari tajriba guruhida tinch holatdagi yurak urish tezligining pasayish tendensiyasini, tiklanishning 3-daqiqadagi ko'rsatkichlarida ijobiy siljishni hamda nafas sinamasida o'rtacha natijalarning yaxshilanganini ko'rsatdi. Koordinatsion topshiriqda charchash fonida xatolar ulushi kamayishi motor nazorat barqarorligining oshganidan dalolat berdi.

Subyektiv baholashlar ham sezilarli o'zgarishlarni aks ettirdi: darsdan qoniqish indeksi o'rtacha yuqoriroq bo'ldi, "o'zimni xavfsiz his qildim" bandi bo'yicha ijobiy javoblar ulushi ortdi, charchoq esa ko'proq "yoqimli" va "sergaklantiruvchi" sifatda tasvirlandi. Qizlar va o'g'il bolalar kesimida umumiy tendensiya bir xil bo'lsa-da, qizlarda nafas gimnastikasi va yakunlovchi tiklanish protokoli bilan bog'liq ijobiy subyektiv baholar kuchliroq namoyon bo'ldi. Korrelyatsion tahlilda yurak urish tezligining darsdan keyingi tiklanish tezligi bilan darsdan qoniqish o'rtasida musbat yo'nalishdagi bog'liqlik aniqlandi, ya'ni fiziologik tiklanish yaxshilangani sayin subyektiv qabul qilish ham ko'tarildi. Taklif etilgan kompozit indeks (fiziologik tiklanish, nafas sinamasi va qoniqish ko'rsatkichlarini birlashtiruvchi) tajriba guruhida yuqoriroq qiymatlarni ko'rsatib, sog'lomlashtiruvchi yo'nalish dars samaradorligini kompleks baholash mumkinligini namoyish etdi.

Discussion bosqichida olingan natijalar jismoniy tarbiya darslarida sog'lomlashtiruvchi texnologiyalarni tizimli joriy etish nafaqat funksional ko'rsatkichlarni yaxshilashi, balki darsning psixologik qabul qilinishini ham barqarorlashtirishini ko'rsatadi. Bu holat bir tomondan yuklamaning individuallashtirilishi bilan izohlanadi: yurak urish tezligi bo'yicha operativ nazorat o'quvchining "ortiqcha zo'riqish" zonasiga tushib qolish ehtimolini kamaytiradi va ayniqsa tayyorgarligi past bo'lgan yoki somatik cheklovlari mavjud o'quvchilar uchun darsni xavfsizroq qiladi. Ikkinchi tomondan, tiklanish protokollarining dars tarkibiga kiritilishi charchoqni boshqariladigan fiziologik hodisaga aylantirib, keyingi faoliyatga tayyorgarlikni yaxshilaydi; bunday yondashuv darsdan so'nggi holsizlik va motivatsiya pasayishini kamaytirishi mumkin. Keltirilgan ma'lumotlarimizda ham sog'lomlashtirish komponentini kuchaytirish, ayniqsa nafas mashqlari, past intensivlikdagi "faol tiklanish" va motor tanaffuslarning vegetativ muvozanatga ijobiy ta'siri qayd etilgan bo'lib, bizning topilmalar ushbu yo'nalishdagi qarashlar bilan mos keladi.

Bunda sog'lomlashtiruvchi texnologiyalar sport natijasiga yo'naltirilgan modelni to'liq inkor etmaydi, aksincha, o'quvchi organizmining moslashuv resurslarini hisobga olgan holda o'qitish samaradorligini oshiradi. Darsning motor zichligi oshgani, tashkiliy yo'qotishlar kamaygani va koordinatsion barqarorlik yaxshilangani shuni ko'rsatadiki, sog'lomlashtirish yondashuvi "yengillik" yoki yuklamani pasaytirish bilan tenglashtirilmasligi kerak; bu, asosan, yuklamani maqsadli boshqarish va tiklanishni didaktik jarayonga kiritishdir. Shu bilan birga, natijalar maktab sharoitida monitoring vositalarining soddaligi masalasini ham yoritadi: yurak urish tezligini nazorat qilish uchun murakkab laborator jihozlar shart emas, ammo o'qituvchining metodik tayyorgarligi, xavfsizlik protokollarini bilishi va sinfda tezkor boshqaruv ko'nikmalari zarur. Ushbu xulosalar jismoniy tarbiya metodikasida refleksiv baholash va o'quvchi ishtirokini kuchaytirish samaradorligi haqidagi tadqiqotlar bilan hamohangdir. Cheklovlar ham mavjud. Birinchidan, kvazi-eksperimental dizayn sababli barcha tashqi omillarni to'liq nazorat qilish qiyin bo'ldi; sinflar o'rtasidagi boshlang'ich tayyorgarlik tafovutlari natijalarga qisman ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ikkinchidan, yurak urish tezligi

bo'yicha individual zonalarni belgilashda maksimal yurak urish tezligini laborator sharoitida aniqlash imkoni bo'lmagani uchun amaliy hisoblash va kuzatuvga tayanildi; bu aniqlikni cheklaydi. Uchinchidan, subyektiv so'rovnomalar ijtimoiy ma'qullash og'ishiga moyil, shu bois kelajakda anonim raqamli yig'ish va uzunlamasına kuzatuvlar natijalarni mustahkamlashi mumkin. Keyingi izlanishlar sog'lomlashtiruvchi texnologiyalar majmuasining alohida komponentlari qaysi sharoitda kuchliroq effekt berishini, shuningdek, darsdan tashqari faollik va uyqu gigiyenasi bilan o'zaro ta'sirini ham hisobga olgan holda ko'p omilli modellarni qo'llash imkoniyatini beradi.

Jismoniy tarbiya darslarida sog'lomlashtiruvchi texnologiyalarni tizimli qo'llash darsning gigiyenik ratsionalligini kuchaytirishi, yuklamani xavfsiz va maqsadli boshqarish imkonini berishi hamda o'quvchilarning funksional holati ko'rsatkichlarida ijobiy siljishlar bilan birga darsni subyektiv qabul qilishini yaxshilashini ko'rsatdi. Nafas gimnastikasi, harakatli tanaffuslar, yurak urish tezligi asosidagi individual intensivlik zonalari va tiklanish protokollarining dars strukturasiga integratsiyasi motor zichlikni saqlagan holda ortiqcha zo'riqish xavfini kamaytirdi va tiklanish dinamikasini tezlashtirdi. Subyektiv baholashlarda xavfsizlik hissi va qoniqishning ortishi sog'lomlashtiruvchi yondashuv motivatsion barqarorlikni ham qo'llab-quvvatlashini tasdiqlaydi. Natijalar maktab sharoitida resurs jihatdan qulay monitoring va metodik boshqaruv asosida sog'lomlashtiruvchi dars modelini joriy etish mumkinligini asoslaydi hamda kompleks baholash indeksi orqali natijani ko'p mezonli tahlil qilish imkonini beradi. Bu esa dars jarayonining faolligini oshirib barcha o'quvchilarni individual shug'ullanishini nazorat qilishni ta'minlashga imkoniyat beradi. Hamma o'quvchilar bir xil harakatda o'zlarini jismoniy sifatlarini tarbiyalagan bo'ladi.

Adabiyotlar ro'yxati.

1. Karimov A. A., Raxmonova D. Sh. Maktab jismoniy tarbiyasida sog'lomlashtiruvchi yondashuvlar: metodik qo'llanma. Toshkent, O'qituvchi, 2021. 176 b.
2. Usmonov S. B. Jismoniy tarbiya darslarini loyihalash va yuklamani boshqarish. Samarqand, SamDU nashriyoti, 2020. 192 b.
3. Иванов В. В., Петрова Н. А. Теория и методика физического воспитания школьников. Москва, Академия, 2019. 256 с.

4. Воронов А. Н. Оздоровительные технологии в физическом воспитании: учебное пособие. Санкт-Петербург, Питер, 2020. 224 с.

ZAMONAVIY GLOBALLASHUV SHAROITIDA INSON QADRI

Dilobar Sobirova Ulug'bek qizi

O'zbekiston Milliy universiteti Ijtimoiy
fanlar fakulteti Falsafa yo'nalishi 1-bosqich
magistranti sobirovadilobarxon@gmail.com

Doi: 10.52773/tsuull.conf.2026.22.04/MUXQ3415

Annotatsiya: Mazkur maqolada zamonaviy globallashuv jarayonlari sharoitida inson qadrining mazmun-mohiyati, uning axloqiy va ma'naviy asoslari ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Shuningdek, Globallashuvning jamiyat hayotiga ta'siri, ayniqsa inson qadri, ma'naviy qadriyatlar va axloqiy tamoyillarning shakllanishi hamda rivojlanishidagi o'rni yoritilgan. Maqolada inson qadrining jamiyat taraqqiyotidagi ahamiyati faylasuf olimlarning qarashlari asosida tahlil qilinadi. Jumladan, Abu Nasr Farobiy, Alisher Navoiy, Immanuel Kant kabi mutafakkirlarning fikrlari hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan inson qadri haqidagi g'oyalar ilmiy asosda ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: globallashuv, inson qadri, axloq, ma'naviyat, jamiyat taraqqiyoti, ma'naviy qadriyatlar, inson huquqlari, falsafiy qarashlar, ijtimoiy rivojlanish.

Annotation: In this article, the essence of human dignity, its moral and spiritual foundations are scientifically analyzed in the context of modern globalization processes. The influence of globalization on the life of society, especially its role in the formation and development of human dignity, spiritual values, and moral principles, is also highlighted. The article analyzes the significance of human dignity in the development of society based on the views of philosophers. In particular, the ideas of thinkers such as Abu Nasr Farabi, Alisher Navoi, Immanuel Kant, as well as the ideas about human dignity put forward by the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev, are considered on a scientific basis.

MUNDARIJA.

T\ r	Mavzusi	beti
I. GLOBALLASHUV VA YOSHLAR FALSAFIY TALQIN		
1.	Sirojiddinov Sh.S. KIRISH SO'ZI.	4
2.	Jamolidinova O.R. TABRIK SO'ZI.	6
3.	Yunusov K.A. GLOBALLASHUV VA O'ZBEKISTONDA, YOSHLAR DUNYOQARASHINI YUKSALTIRISHGA INNOVATSION YONDASHUV	8
4.	Kushayev U.R. QISQA FORMATLI MEDIKONTENT VA YOSHLAR DUNYOQARASHINING SHAKLLANISHI	13
5.	Sultonova N.E. SHARQ OILALARIDA MEHR VA MUHABBAT KO'RINISHLARI.	19
6.	Mamatqobilov T., Ergasheva R., Saydirasulova D. FAVQULODDAGI HOLATDA AHOLI BILAN PSIXOLOGIK ISHLASH VA KOMMUNIKATIV KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH USULLARI	23
7.	Islamova D.X., Abdusattorov A.B. YOSHLARDA TINCHLIK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING FALSAFIY MAZMUN-MOHİYATI	28
8.	Islamova D.X. YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA YOSHLARDA MA'NAVIY MADANIYATINI YUKSALTIRISHNING DOLZARB MUAMMOLARI VA ULARNING YECHIMI	32
9.	G'ulamov O.G'. YOSHLAR MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISHDA IJTIMOİY OMILLARNING AHAMIYATI	37
10.	Ibrogimova G. MA'NAVIY TANLOVNING IJTIMOİY MOHIYATI VA UNING QADRIYATLAR TIZIMIDAGI O'RNI.	42
11.	Ahadov SH. CHINA AND BELT AND ROAD INITIATIVE IN	47

	CENTRAL ASIA.	
12.	Jumaqulova N., Arolova Z. GLOBALLASHUV SHAROITIDA YOSHLAR MA'NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHDA BADIY ADABIYOTNING O'RNI	56
13.	Mirsoliyeva N. GLOBALLASHUV VA YOSHLAR MASALASINING FALSAFIY TALQINI	61
14.	Ibragimov B.I. TALABALARNING DAVLAT VA JAMIYAT OLDIDAGI IJTIMOY MAS'ULIYATINI RIVOJLANTIRISHDA ANTROPOSENTRIK YONDASHUVLAR MAZMUN MOHIYATI	65
15.	Shirnova Y.T., Isakulova S.E. GLOBALLASHUV SHAROITIDA O'ZBEK TILINING LINGVOMADANIY TRANSFORMATSIYASI: YOSHLAR NUTQI MISOLIDA	71
16.	Mirsoliyeva N. YOSHLAR MASALASI VA ULARNING DUNYOQARASHINI KENGAYTIRISHNING FALSAFIY IJTIMOY OMILLARI	75
17.	Karimov F. O'ZBEKISTONDA OILAVIY AJRIMLARNING SABABLARI VA ULARNING IJTIMOY-PSIXOLOGIK OQIBATLARI	79
II. YOSHLAR DUNYOQARASHINI YUKSALTIRISHNING IJTIMOY-SIYOSIY OMILLARI		
18.	Omonov B. YOSHLAR SIYOSIY MADANIYATI VA MILLIY O'ZLIK MASALASIGA DOIR	85
19.	Kuchkarov V. PRAGMATIC ASPECTS OF NATIONAL SELF-CONSCIOUSNESS IN INCREASING YOUTH SOCIAL ACTIVITY	93
20.	Nazarov N. YOSHLARDA O'ZLIKNI ANGLASHNI YUKSALTIRISHDA TARIXIY QADRIYATLARNING O'RNI	101
21.	Abdurazakova K. IJTIMOY SIYOSAT: ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.	107
22.	Nazarova D., Boymirzayev O.O. YANGI O'ZBEKISTONDA BOLALARNI ZO'RAVONLIKNING BARCHA SHAKLLARIDAN	113

	HIMOYA QILISH MEXANIZMLARI	
23.	Kudratova U. TALABALAR AKADEMIK ERKINLIGI MEZONLARI	119
24.	Jiyanmuratova G. YOSHLAR ELEKTORAL FAOLLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI SOTSIOMADANIY OMILLAR	123
25.	Ma'mirova O. DAVLAT VA MAHALLIY HOKIMIYAT BOSHQARUV ORGANLARI TIZIMINI NOMARKAZLASHTIRISHNING O'ZBEKISTON TAJRIBASI	128
26.	Salayev F. MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONNING IJTIMOY-SIYOSIY RIVOJLANISHIDA MILLATLARARO MUNOSABATLARNING TA'SIRI	135
27.	Ibragmov J. MEHNAT NIZOLARI VA ISH TASHLASHLAR	138
28.	Ergashev K., Shaymardonova G. KORRUPSIYA JAMIYATDAGI IJTIMOY ILLAT	145
29.	Бозаров А. НЕОГРАМШИАНСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ ГЕГЕМОНИИ В МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЯХ.	151
30.	Qarshiboyeva M., Mirsoliyeva N. GLOBALLASHUV DAVRIDA YOSHLAR MA'NAVIYATI	159
31.	Mirraximov B. YOSHLAR SIYOSIY ONGI SHAKLLANISHIDA IJTIMOY TARMOQLARNING TA'SIRI	163
32.	Ergashev K.E. O'ZBEKISTON VA QOZOG'ISTONDA DIN ERKINLIGI VA DINIY MUNOSABAT	168
33.	Shirzad R. YOSHLAR HAYOTI MUAMMOLARI: GLOBAL TENDENSIYALAR VA QIYOSIY TAHLIL (O'ZBEKISTON VA AFG'ONISTON MISOLIDA).	176
34.	Gong Yi Feng. THE REVIVAL OF THE SILK ROAD: FROM HISTORICAL DEPTH TO 2025 — A STUDY OF CHINA-UZBEKISTAN RELATIONS	189
35.	SHI FENGKAI. CHINA'S ECONOMIC MIRACLE AND THE SILK ROAD REVIVAL: A STUDY OF CHINA-UZBEKISTAN	197

	COOPERATION.	
36.	Rakhimov M. YOUTH SPIRITUAL DEVELOPMENT THROUGH COOPERATION WITH INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN THE FOREIGN POLICY OF NEW UZBEKISTAN	201
III. MUSTAQILLIK DAVRIDA O'ZBEKISTONNING IJTIMOIIY-SIYOSIY, IQTISODIY, MADANIY RIVOJLANISHI		
37.	Qahramon R. YANGI O'ZBEKISTONDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN TUB ISLOHOTLARNING AHAMIYATI	207
38.	Isakov B.N. GLOBALLASHUV SHAROITIDA O'ZBEKISTON YOSHLARIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH VA MA'NAVIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.	220
39.	Jurakulov J. YOSHLAR O'RTASIDA FANLARARO HAMKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT MADANIYATINING O'RNI.	224
40.	Yarkulov A. YEVROPADA URUSH PAYTIDA VAYRON QILINGAN YODGORLIKLARNI QAYTA TIKLANISHI.	232
41.	Abdusalomova S. MARKAZIY OSIYODA TRANSPORT INTEGRATSIYASI: GLOBALLASHUV TENDENSIYALARI VA YOSH AVLODNING MADANIY TRANSFORMATSIYASI.	241
42.	Abdusalomova S. GLOBALLASHUV JARAYONIDA O'ZBEKISTONDA FUQARO AVIATSIYASI TARIXI VA YOSHLAR MADANIYATIGA TA'SIRI.	248
43.	Mirzoyeva F., Boboxonov Sh. O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASH MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR.	252
44.	Muminov B. MAMLUKATIMIZDA MODDIY MADANIY MEROSNI TARG'IB QILISHNING AHAMIYATI.	259
45.	Mirzoyeva F. O'ZBEKISTON HUDUDLARI UCHUN IQTISODIY XAVFSIZLIK MODEL.	268
46.	Qurbonova M. MILLIY MADANIYAT VA GLOBALLASHUV:	273

	MUVOZANAT MASALASI.	
47.	Mirzoyeva F., Rashidi O. BIZNESNI RIVOJLANTIRISH TUSHUNCHASI VA ELEKTRON TIJORATNING UNDA TUTGAN O'RNI (AFG'ONISTON MISOLIDA).	278
48.	Abdurazakova K., Rustamova A. RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING JAMIYATDA BOLALAR RIVOJIGA TA'SIRI.	282
49.	Jo'raqulov J. SHAYBONIYLAR DAVLATIDA ILMIY VA MADANIY HAYOT.	291
50.	Xurromova S. IMOM AL-BUXORIY MAJMUASI – ISLOM SIVILIZATSIYASINING NODIR MEROSI.	300
51.	Razzakova N., Axunova D. IJTIMOIY ISH TA'LIM INNOVATSION USULLAR: TALABANING KASBIY RIVOJLANISHI VA KELAJAKDAGI MUVAFFAQIYATLARI.	304
IV. GLOBALLASHUV DAVRIDA YOSHLARNING AXLOQIY VA VALEOLOGIK STRATEGIYALARI		
52.	Alimboyeva R. YOSHLAR SOG'LIGINI MUSTAXKAMLASHDA JISMONIY MASHQLARNI ORGANIZMGA TA'SIRINING HUSUSIYATLARI.	314
53.	Alimboyeva R. BASKETBOLCHILARNING XUJUM VA HIMOYA TEXNIKASINI MUSTAXKAMLASH METODIKASI.	319
54.	Alimboyeva R., Xolbekova Sh. YOSHLAR HAYOTIDA KURASHNING TARBIYAVIY AHAMIYATI.	324
55.	Xaitmetov F., Nuzilloeva G. MAKTABDA JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA O'QUVCHILAR FAOLIYATINI TASHKILLASHTIRISH USULIYATI.	330
56.	Alimboyeva R., Majidova O. ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBURNING "BOBURNOMA" ASARIDA SPORT MUSOBAQALARINI TASVIRLANISHINING AHAMIYATI.	336

57.	Alimboyeva R., Norkobilova SH. JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA SOG'LOMLASHTIRUVCHI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH METODIKASI.	342
58.	Sobirova D. ZAMONAVIY GLOBALLASHUV SHAROITIDA INSON QADRI	349

To'plam materiallari mualliflarning tahriri holatida chop etildi.

Bosmaxonaga berildi

20.04.2026. bosishga ruxsat etildi 21.04.2026

Bichimi 60x84/16 Ofset qag'ozi. Timer New Roman garnituras

Nashr bosma tabog'i 3,8

Adadi 50 nusxada. Buyurtma № 02-19

“LAVITA PRINT MCHJ nashriyoti

Toshkent shahar, Bunyodkor shoh ko'chasi 27 A-uy

